

1928

AFSENDER

Andreas Larsen

MODTAGER

Johan Larsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Brevet er udateret. Det var i 1928, Johannes og Andreas/Puf Larsen samt Johannes og Else Jensen var på krydstogt med skibet Stella Polaris.

Generel kommentar:

Stella Polaris var et meget luksuriøst krydstogsskib, der blev færdiggjort med tidens højeste standarder, da det fine krydstogtskib skulle være rettet mod et velhavende marked. Hun blev søsat den 11. september 1926.

Johannes Larsen, sønnen Andreas og Else og Johannes V. Jensen tog på krydstogt med Stella Polaris til bl.a. Italien og Madeira efter Alhed Larsens død 31. aug. 1927. Se også brev 1960-12-04 JL til Johan/Lysse og Elena/Bimse.

Thames er det engelske navn for floden Themsen.

En dansk mil er 7.532,48 m.

Nord for London ved Nordsøen ligger den store havneby Harwich, som i mange år frem til 2014 havde fast færgeforbindelse til Esbjerg.

Cherbourg har en havn og er beliggende i den nordlige ende af Cotentin-halvøen på den engelske kanal - kystlinje i Normandiet i det nordvestlige Frankrig.

Cape Finisterre er en klippebundet halvø på vestkysten af Galicien, Spanien (Kilde: Wikipedia, juli 2022).

Cyperus er græsser udbredt overalt i troperne (tropica.com).

Omløjre: at flytte et materiale til et andet sted (ordnet.dk).

Brunsbüttel er en industri- og havneby i det nordlige Tyskland beliggende ved Elbens munding 70 km. nordvest for Hamburg (Wikipedia juli 2022).

Chez l' amiral: Hos admiralen.

Afsendersted:

Nice

Omtalte personer:

Johannes Jensen

Arkivplacering:

Brevet er i privateje, A

Trykt udgave:

Nej

Proveniens:

Brevet er i privateje, A

DOKUMENTINDHOLD

Det var mørkt, da selskabet sejlede over Themsen og Kanalen samt rundede Bretagne. Også ved Cap Finisterre. Senere tåge og mørkt igen ved Madeira. Andreas/Puf har været søsyg.

Andreas beskriver Lissabon. Her kørte de i sporvogn. Beretningen om dette må Johan/Lysse få mundtligt.

Johannes Larsen har for første gang nogensinde set guldriker. Johannes V. Jensen er meget vidende om jordbundsforhold. Ved Madeira udpegede han nogle planter som vin, men det var sukkerrør.

TRANSSKRIFTION

[Fortrykt:]

[M.Y. "Stella Polaris".....192 Håndskrevet efter 192:]8

[Håndskrevet:]

Kære Lysse.

Jeg haaber du fik mit Brev fra Harwich. Jeg maatte give det til en Drager og lade ham besørge det, vi blev nemlig snydt for Landgang. I detheletaget lader det til at Vorherre og hans Underordnede her på Skibet har en ["har en" overstreget] bestræber sig for at hindre os i at se saa meget som muligt. Afrejsen fra Harwich altsaa tværs over Thamesmundingen og rundt langs Englandsysten foregik om Natten; om Morgenen var vi midt ude i Kanalen, hvor vi ikke kunde se land til nogen af Siderne. Saa saa vi Spidsen af Cherbourg, men da vi skulle runde Bretagne tror jeg nok det var mørkt, da var jeg imidlertid blevet søsyg og har holdt Sengen lige siden, med Undtagelse af Landturene. Som værende af Interesse for Passagererne var opslaaet en Notice om, at vi vilde passere "Cap Finisterre 10 Miles off Kl 5 om Morgenen! Sikken et Syn at læse om! Næste Seværdighed var Indsejlingen til Lissabon: om Aftenen mellem 9 og 11. Næste Morgen tog Vorherre selv fat med Taage, saa vi blev 2 Timer forsinket med Landgangen. Afsejlingen fra Lissabon: Taage (Vorherre) Ankomst til Madeira 6 a.m. altsaa i Mørke. Hvad om det kære B.D.S. havde ladet os sejle et Par Timer senere fra Lissabon, vi skulde saamænd nok have faaet Tiden til at gaa. Naa men igaar var Vorherre os naadig; det blev os fortalt at de plejede at have saa høj Sø at Landgang paa Madeira var umulig (her er nemlig ingen Havn) Igaar havde vi det dejligste Vejr man kan tænke sig. Naa m Naa men du maa vel hellere høre om Lissabon først. Tajofloden har en Munding som jeg nærmest vil kalde en Fjord. Du kan tænke dig en Størrelse som Lillebælt. Fjorden gaar i Øst – Vest og paa

2

[Fortrykt:]

[M.Y."Stella Polaris".....192]

[Håndskrevet:]

begge Sider, navnlig mod Syd er højt Land. Byen ligger på Nordsiden med en Kajplads, der er en dansk Mil lang. Midt i Byen har der engang været en Arm af Fjorden, som nu er hævet. Her er bygget en regelmæssig Bydel, som begynder nede ved Havnen med "Praça da Commercio" (se et eller 2 af de Kort jeg sendte Jer), som er aaben ud mod Vandet. ovenfor denne Plads, altsaa bag Porten (Triumfbuen) ligger den regelmæssige Del af Byen (saa stor som Kjerteminde i Areal) øverst oppe i den ligger Theatrene og Hovedbanegaarden og saa kommer vi ud i "Avenida da Liberdade", som fylder den sidste (øverste) Del af den udtørrede Flod ["Flod" overstreget] Fjordarm. Den har Kørebane i Midten med Palmetræer ved Siderne umiddelbart udenfor Palmerne Plataner, (2 Rækker paa hver Side) og under dem er der Blomsterrabatter, paa en Strækning er der Vandløb, med ["med" overstreget] eller Bassiner med Vandfald indimellem, med Philodendron og Cyperus og lignende. Her ted ["ted" overstreget] udenfor er der Spadserepromenade og yderst Sporvogne, som altså har Boulevardkørsel. Vi kørte med en af dem; den drejede imidlertid om til Siden inden vi var kommet helt frem, hvorfor jeg trak i Klokkestrengen og Vognen øjeblikkelig standsede. Vi havde her svært ved at komme af, fordi Vognen blev stormet af Folk, som vilde med; sikken et Held for dem, at jeg netop havde standset den ved det Stoppested! – Undskyld Afbrydelsen, jeg skulde ned at have "Morgenkaffe" Grapefruit, Havregrød, blødkogte Æg, Brød og Marmelade og "one Hansa", det hedder vores Pilsnerøl. – Naa vi naaede til den øverste Ende af Avenidaen hvor de er ved at rejse et stort Marmor-

3

[Fortrykt:]

[M.Y."Stella Polaris".....192]

[Håndskrevet:]

monument. herovenfor gaar Dalen over i en mægtig Gryde, vel en god Fjerdingvej bred og en halv Mil lang, som de er ved at lave til en Park. Heroppe saa vi Guldirisker, det er første Gang Far har set dem. Johs. V. er fænomenal til at se paa enhver Slags Jord hvordan den er opstaaet, hvor længe den har ligget der og "den har været omlejret mere end en gang"! o.s.v. Og alt er den Mand inde i; vi stod i Brunnsbüttel og saa ned i den aabne Last paa en stor Kuldamper og han sagde: "det er nok et

Tankskib" eller igen, da vi stod og saa paa Madeira fortalte han mig at alt det grønne vi saa det var Vin. Da vi kom derind var det nu Sukkerrør, men jeg siger alligevel at det er godt set. Naa han er nu et ordentlig sødt Menneske, naar han er i godt Humør. – Det var Lissabon vi var ved: paa begge Sider af det jeg har beskrevet ligger den øvrige By paa Høje. Gaderne er meget stejle og nogle Steder krydser de hinanden i forskellig Højde, saa man ser Husene ligesaa meget fra neden og fra oven, som fra Siden. De er malet i stærke Farver, røde, gule, blaa og grønne.

Sporvognene skal du høre lidt om.

Chez l' amiral

Nice

Nu er det saa længe siden jeg skrev dette, at jeg ikke gider fortsætte det.

Jeg ser det slutter om med ("om" overstreget; over ordet er skrevet "med"] Løfte om Beretning om Sporvognene i Lisboa, den kan du faa mundtlig.




Kære Dyse.
Jeg ønsker du jik mit Brev fra
Harwich. Jeg kunne give det til en
Dag og Ende ham besørge det, vi
blev uheldig surydte for Landgang.
I det hele taget lader det til at
I herre og hans Underordnede
her på Skibet ~~de~~ bestræber sig
for at hindre os i at se saa
meget som muligt. Afropen fra
Harwich steen ~~over~~ over Skan-
sundingen og rundt langs Eng-
landskysten foretog om Natten;
om Morgenen var vi midt inde
i Kanalen hvor vi ikke kunde
se Land til nogen af Siderne.
Paa saa vi Spidsen af Cher-
bourg, men da vi skulde
runde Bretagne for og vakte
det var mørkt, da var jeg imid-
lertid blevet søsyg og har baldt
senge lige siden, med Udtagelse
af Svedtørene. Som Værende
af Interesse for Passagererne var
opskrevet en Notise om at vi vilde
passere Cap Finisterre 10 miles
off kl 5 om Morgenen! Sikken

et Syn at løse om! Næste Seve-
dighed var Indsejlingen til Lissa-
bon: om Aftenen mellem 9 og 11.
Næste Morgen tog Vorherre selv.
Jeg med Bage, saa vi blev 2
Times forsinket med Landgang-
en. Afsejlingen fra Lissabon:
Taage (Vorherre) Ankom til
Madeira 6 a.m. altsaa i Mørke.
Kvoad om det Købe B.D.S. havde
ledet os seyle et Par Times senere
fra Lissabon, vi skulde saavel
nok have gjort Tiden til at gaa.
Naa men igea var Vorherre
os naadig. det blev os fortalt
at de plejede at have saa høj
Sø et Landgang fra Madeira
var umulig (Her er nemlig ingen
Havn) Igea havde vi det des-
lygte Vejr man kan tænke
sig. ~~Naa men~~ Naa men da
man vel hellere hør om
Lissabon først. Tago floden
har en Munding som Jy næst
vel kalde en Fjord. Du kan
tænke dig en Størrelse som Lille-
bælt. Fjorden gaar i Ost-Vest og gaa

2

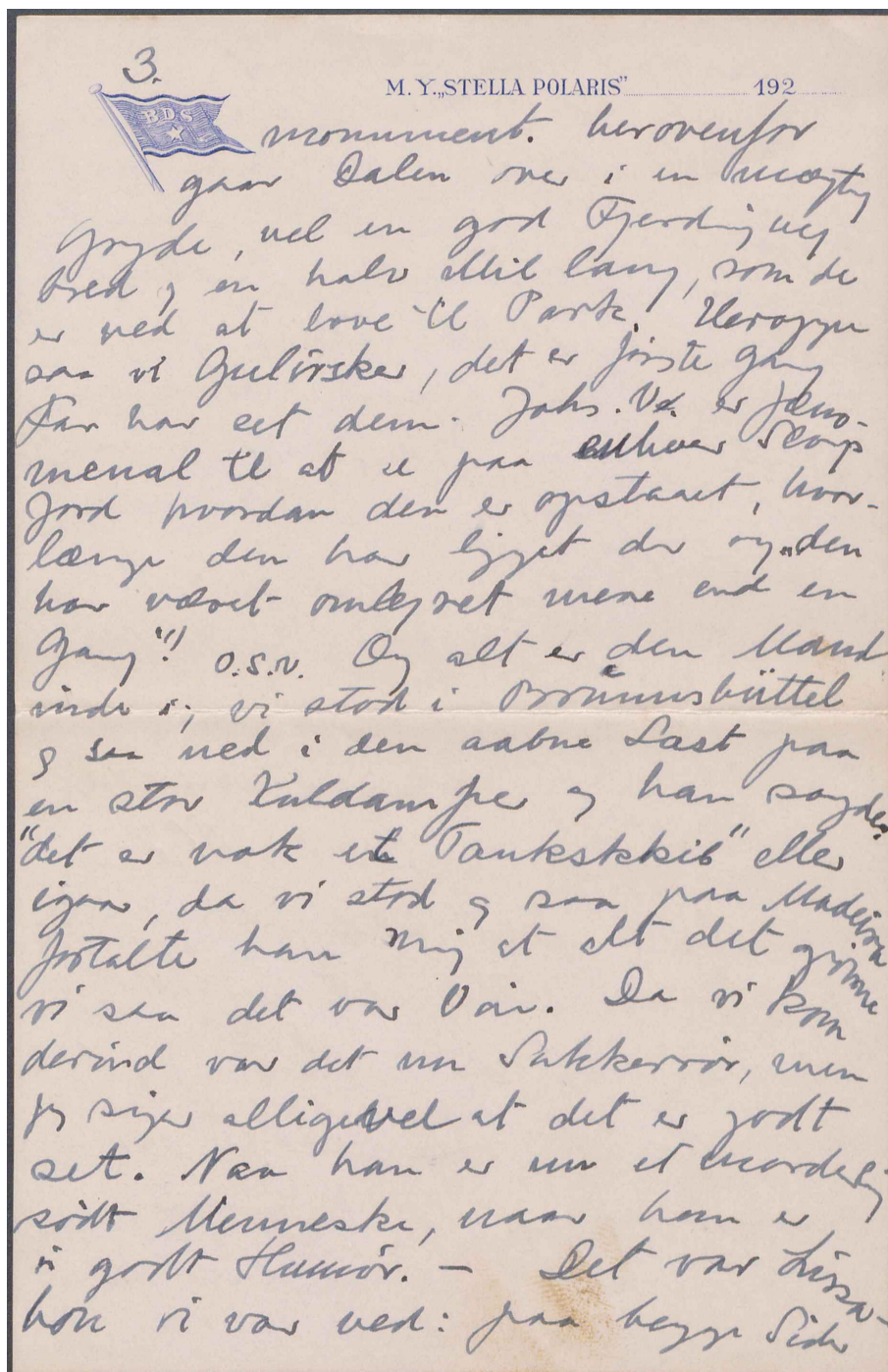
M. Y. „STELLA POLARIS“ 192



begge Sider, navnlig mod Syd
er højt Land. Byen ligger for
Nordsiden med en Kapplads der
er en dansk Militærby. Midt i
Byen har der engang været en
Bom af Gjorden, som nu er hævet.
Her er bygget en regelmæssig
Bydel, som begynder med ved
Havnen med „Praça da Comarca“
(se et eller 2 af de Kort jeg sendte
I), som er aaben ud mod Væddet
ovenfor denne Plads, altsaa bag
Porten (Vindmølle) ligger den
regelmæssige Del af Byen (se et
som Kvæternide i Areal) overet
oppe i den ligger Theatret,
Kongehansgarden og en Kommune
vi ud i „Avenida da Liberdade“
som fylder den sidste (øverste) Del
af den udstrakte Flod Gjorden.
Den har Kongehans i Midten
med Palæerne ved Sideene imidlertid
højt udenfor Palæerne Platane,
(2 Rækker paa hver Side) og inde

dem er de Blomstervækket, paa
en Strækning er der et Vandløb,
over alle nærmere Ræssiner med
Vandled imellem, med Philoden-
dron og Cyperus, lignende. Her
er udenfor er der Spadserepo-
menade og yderst Sporvogn, som
altså har Boulevardkørsel. Vi
kørte med en af dem; den drog-
ede imidlertid om til siden inden
vi var kommet helt frem, hvorfor
vi trak i Klakkestrængen og Vognen
øjeblikkelig standsede. Vi havde
altså svært ved at komme af,
fordi Vognen blev stormet af
Folk som vilde med, sikkert et
steld for dem at jeg netop havde
standset den ved det Stopped!

— Udstyret afbydes, jeg
skulde ved at have „Morgentuff,
grapefruit, Havregrød, blødkage
og Brød og Maamelade og „one
Glasaa“, det hedder vores Pilner-
ål. — Nu vi varde til den øverste
Lande af Avenidaen hvor de
ved at sepe et stort Maamelade-



af det jo har bestemt givet
den øvrige By paa Høje. Gadeværk
er meget stejle, og nogle Steder
føjes de hinanden i forskellig
Højde, saa man ser Illusioner
ligeaa meget paa neden, paa
oven, som paa Siden. De er malet
i stærke Farver, røde, gule, hvide,
grønne. Spurveene skal du
hine lidt om.

Chez l'animal
Nice

Na er det saa længe siden
jo skrev dette, at jo ikke
ogides fortsatte det. jo er
det sluttes ~~med~~ med Løfte om
Beretning om Spurveene
i Lisboa, den Kan du
jaa mindtlig.